

СУБОТА ПОСЛЕ КРСТОВДАНА

ОДАНИЈЕ ВОЗДВИЖЕЊА КРСТА ГОСПОДЊЕГ

СУБОТА 17. ПО ПЕДЕСЕТНИЦИ – ГЛАС 7.

04.ОКТОБАР(21.СЕПТЕМБАР)

+СВЕТИ АПОСТОЛ КОДРАТ.

+СВЕТИ ДИМИТРИЈЕ РОСТОВСКИ (ОТРИЋЕ МОШТИЈУ).

**+СВЕТИ НИКОДИМ (МИЛАШ), ЕПИСКОП ДАЛМАТИНСКИ,
ИСПОВЕДНИК (КАНОНИЗОВАН НА САБОРУ 2025.ГОДИНЕ)**

БОЖАНСТВЕНА ЛИТУРГИЈА СВЕТОГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА

БЛАЖЕНСТВА:

**Хор: Во Царствији Твојем помјани нас, Господи, јегда
придеши, во Царствији Твојем.**

**На 12: Блажени нишчији духом, јако тјех јест
Царство Небесноје.**

Блажени плачушчији, јако тији утјешатсја.

На 10: Блажени кротцији, јако тији насљедјат земљу.

**Блажени алчушчији и жаждушчији правди, јако тији
наситјатсја.**

На 8: Блажени милостиви, јако ти помиловани будут.
ОДАНИЈЕ ВОЗДВИЖЕЊА КРСТА ГОСПОДЊЕГ – песма 9, ГЛАС 8:

Снѣдію дрѣва рѣду прибѣвша смѣрть Крестѡмъ упразднѣся днѣсь, ѣбо праматерняя всерѡдная клѣтва разрушѣся Прозябѣніемъ Чѣстыя Богоматере, Юже всѣ сѣлы небѣсныя величѣють.	Једући род са дрвета рајског уселила се смрт која данас би крстом побеђена, јер се разруши клѣтва праматере Еве изданком чисте Богоматере, коју све силе небеске величају.
--	--

Блажени чисти сердцем, јако ти Бога узрјат.

Да возрадуются дрѣва дубравная всѣ, освятѣвшуся естеству ѣхъ, ѡт Негоже изначѣла насадѣшася, Христу распростѣршуся на Дрѣвѣ. Тѣмъ, нѣнѣ возносѣму, покланѣющеся Ему, Тя величѣемъ.	Нека се обрадује сво шумско дрѣво јер се освѣштала њина природа Оним који их у почетку света засади, Христом разапѣти на дрвету. Њега (Крста) узносећи и њему (Крсту) се клањајући, тебе Христе величамо.
---	---

На 6: Блажени миротворци, јако ти синове Божји
нарекутсја.

Священнѣй востѣ рѡгъ и глава всѣмъ богомудрымъ — Крестъ, ѣмже грѣшныхъ мѣсленно стираются рѡги всѣ; тѣмъ, нѣнѣ возносѣму, покланѣющеся ему, Тя величѣемъ.	Узнѣт беше крст, свѣма богомудримѣ освѣштана снага и глава; њимѣ се духовно потиру све силѣ грѣшника; Њега (Крста) узносећи и њему (Крсту) се клањајући, тебе Христе величамо.
--	---

Блажени изгнани правди ради, јако тјех јест Царство Небесноје.

Гóрести убíйственныя, яже отъ дрéва, не остáвивъ, Гóсподи, Крестóмъ бо сiю совершéнно истребíлъ есi. Сегó рáди и дрéвомъ услáдi иногдá гóрестъ вóдъ Мéрры: прообразуýющее Крестá дѣйство, éже вся сiлы небéсныя величáють.	Горчину убиства од дрвета ниси оставио Господе него си је крстом сасвим ништио; некада си у давнини услáдио горчину вода Мерри дрветом које праобразоваше дејство крста, којег све силе небеске величају.
---	--

На 4: Блажени јесте, јегда поносјат вам, и изженут, и
рекут всјак зол глагол на ви, лажушче Мене ради.

Св. НИКОДИМ (Милаш), Епископ ДАЛМАТИНСКИ – 6.песма, ГЛАС 8:

Стихира: Свети Никодиме Епископе Далматински -
Унижен и злостављан речима лажних ти пријатеља,
Господу си открио уздахе срца свога, молећи Га
да те помилује и дарује духовну и телесну снагу
да до последњег даха и речи покажеш се
истинитим исповедником вере Православне.

**Радујтесја и веселитесја, јако мазда ваша многа на
Небесјех.**

Стихира: Свети Никодиме Епископе Далматински - Господ
ти тако и дарова сродну душу и помоћника
епископствовања твога – Герасима мудрога. Али,
његова душа се ускоро пресели у небеске одаје, а са
њом, по речима твојим, однесе и половину
духовнога бића твога.

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ.

Стихира: Свети Никодиме Епископе Далматински - Иако унижаван од сународника својих, ти им васцелим животом својим послужи, сведочећи да је убоги слуга велики пред Богом. А као круну свога рада, ти записа историју Православља у Далмацији и сматраше ту књигу за најдраже своје чедо.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

Стихира: Твоја богосместива утроба, јави се часнија од херувимског престола, Богородитељнице чиста, Владику свих си сместила.

Чини се ВХОД СА СВЕТИМ ЈЕВАНЂЕЉЕМ. ПО ВХОДУ:

Свештеник: **Премудрост, смерно стојмо.**

Хор: Приидите поклонимсја и припаднем ко Христу. Спаси ни, Сине Божиј, **ПЛОТИЈУ** **РАСПНИЈСЈА**, појушчија Ти: Алилуија.

ТРОПАРИ И КОНДАЦИ ЗА БИЛО КОЈИ ХРАМ

ВОЗДВИЖЕЊЕ (ПОДИЗАЊЕ) ЧАСНОГ И ЖИВОТВОРНОГ

КРСТА ГОСПОДЊЕГ – ТРОПАР, ГЛАС 1:

Спаси Господи људи Твоја и благослови достојаније Твоје, побједи всјем Православним Христијаном нашим, на сопотивнија даруја, и Твоје сохрањаја Крестом Твојим житељство.	Спаси Господе народ Свој и благослови наслеђе Своје, даруј победу свим Православним Хришћанима над противницима њиховим, и Крстом Твојим сачувај народ Твој.
---	--

СВЕТИ НИКОДИМ МИЛАШ (ДАЛМАТИНСКИ) - Тропар, ГЛАС 8:

Златогласна трубо Православља, мачем вере сакрушио си подле јереси; винувши се у несагледиве висине богословља, одбранио си веру истиниту. Медоточни проповедниче нераздељне Тројице, богоглаголиви **Никодиме (епископе Далматински, Исповедниче)**, моли Христа Бога, да спасе душе наше.

СВЕТИ АПОСТОЛ КОДРАТ – Тропар, ГЛАС 3

Апостоле	свјатиј,	Апостоле	свети,
Кодрате,	моли	Кодрате,	моли
Милостиваго	Бога, да	Милостиваго	Бога, да
прегрјешениј		опроштај	грехова
остављеније	подаст	подари душама нашим.	
душам нашим.			

СВЕТИ ДИМИТРИЈЕ РОСТОВСКИ – Тропар, ГЛАС 8

Православија ревнитељу и раскола искоренитељу, Росијскиј цјелебниче и новиј к Богу молитвениче, списанми твојими буих (всјех) уцјеломудрил јеси. Цјевнице духовнаја, **Димитрије** блажене **(Ростовски)**, моли Христа Бога спастисја душам нашим.

СВЕТИ НИКОДИМ МИЛАШ (ДАЛМАТИНСКИ) - Кондак, ГЛАС 2:

Наслађујући се, богомудри, на извору вере Православне, и медоточно изливши у списима својим истине њене, као рајско дрво живота процветао си оче **Никодиме (епископе Далматински, Исповедниче)**.

СВЕТИ АПОСТОЛ КОДРАТ – КОНДАК, ГЛАС 8:**ПОДОБАН: ЈАКО НАЧАТКИ...**

Јако свјашченоначалника честна и страдалца тврдјејша, всељенаја приносит Тебје, Господи, Кодрата апостола , и пјесанми почитајет честнују јего памјат, просјашчи всегда прегрјешениј остављенија: Тјем дароватисја појушчим јего, Благоутробне.	Као славног првосвештеника и храброг мученика, васељена Ти приноси, Господе, апостола Кодрата , песмама поштујући славну успомену његову и молећи свагда опроштај грехова: Који се дарује онима који га песмама славе, Милосрдни.
---	--

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ,**СВЕТИ ДИМИТРИЈЕ РОСТОВСКИ – Кондак, ГЛАС 8**

Звјезду Росијскују, от Кијева возсијавшују и чрез Новград
Сјеверскиј в Ростов достигшују, всју же страну сију
ученми и чудеси озарившују, ублажим
златословеснаго учителя **Димитрија (Епископа
Ростовског)**, тој бо всјем всја написа, јаже к
настављенију, да всјех приобрјашчет, јакоже Павел
Христу, и спасет правовјеријем души нашја.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

ВОЗДВИЖЕЊЕ (ПОДИЗАЊЕ) ЧАСНОГ И ЖИВОТВОРНОГ**КРСТА ГОСПОДЊЕГ – Кондак, ГЛАС 4:**

Вознесијсја на Крест вољеју, тезоименитому Твојему новому жителиству, щедроти Твоја даруј, Христе Боже, возвесели силоју Твојеју благовјерниј и Христољубивиј род наш, побједи даја јему на сопостати; пособије имушчему Твоје оружије мира, непобједимују побједу.	Узneo си се на Крст вољом Својом, истоименоме новом становништву Твоме (Хришћанима) милости даруј, Христе Боже. Развесели силом Твојом благоверни и Христољубиви род наш, даруј му победу над непријатељима, јер имамо као помоћ оружје Твоје у свету, непобедиву победу Крста.
---	---

КАДА СЕ ОТПЕВА ПОСЛЕДЊИ КОНДАК:**Свештеник:** *Господу се помолимо.***Хор:** Господи, помилуј.**Свештеник:** *Јер си свет Боже наш и Теби славу узносимо, Оцу и Сину
и Светоме Духу, сада и увек; И у векове векова.***Хор:** Амин.**УМЕСТО ТРИСВЕТЕ ПЕСМЕ (СВЈАТИЈ БОЖЕ, СВЈАТИЈ****КРЈЕПКИЈ, СВЈАТИЈ БЕЗСМЕРТНИЈ...), ПЕВА СЕ:**

Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе (Владико) и прослављамо (славимо) Твоје Свето Васкрсење.
Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе (Владико) и прослављамо (славимо)

	Твоје Свето Васкрсење.
Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе (Владико) и прослављамо (славимо) Твоје Свето Васкрсење.

**Слава Отцу и Сину и Свјатому Духу,
и ниње и присно и во вјеки вјеков. Амин.**

И свјатоје Воскресеније Твоје славим.	И прослављамо (славимо) Твоје Свето Васкрсење.
Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе (Владико) и прослављамо (славимо) Твоје Свето Васкрсење.

**Даље све бива по поретку Божанствене
Литургије Св. Јована Златоуста, до:
„ДОСТОЈНО ЈЕСТ ЈАКО ВОИСТИНУ...”**

**УМЕСТО „ДОСТОЈНО ЈЕСТ...” ПЕВА СЕ ПРИПЕВ И ИРМОС ДЕВЕТЕ
ПЕСМЕ ПРВОГА КАНОНА ПРАЗДНИКА (КРСТОВДАН),
ГЛАС 8:**

Величај, душе моја, Пречестниј Крест Господењ. Тајин јеси, Богородице, Рај, невоздјелано возрастившиј Христа, Имже крестноје живоносноје на Земљи насадисја Древо. Тјем, ниње возносиму, поклањајушчесја Јему, Тја величајем.	Величај душо моја најчаснији Крст Господњи. Ти си Богородице Рај у коме је без обрађивања (неговања) одрастао Христос, преко Кога се на Земљи засади живоносно дрво. Због тога, поклањајући се Крсту који узносимо, Тебе величамо.
---	---

++++++

ПРИЧАСТЕН ПРАЗДНИКА (КРСТОВДАН):

Хор: Знаменасја на нас свјет лица
Твојего, Господи. (Пс. 4,7)

Алилуија, алилуија, алилуија.

Свети НИКОДИМ (Милаш), Епископ ДАЛМАТИНСКИ, Исповедник

Свети Никодим живео је и деловао на просторима Далмације, у време када су они били под влашћу Млетака и Аустроугарске. Потекао је из побожне српске породице у Шибенику. Отац му се звао Тривун, а мати Марија, Италијанка по пореклу, примила је Православље и до краја живота у њему истрајала.

Од младости Никодим је био ревностан у вери, успео је упркос многим невољама да заврши високе школе, како световне тако и духовне. У Русији је окончао школовање на Кијевској духовној академији. Потом се вратио у Далмацију, где је служио Цркви Христовој као учитељ и духовни отац.

Када је аустроугарска власт покушала да наруши поредак Цркве, Никодим је као истински исповедник устремљено бранио Православље – и делом и пером. Подносио је клевете, гоњења и страдања, али је у том подвигу истрајао до блажене кончине.

Промислом Божијим уздигнут је на трон Епископа далматинских. Као архипастир, водио је верни народ кроз многа страдања, охрабрујући га да остане у вери и љубави Христовој. Својим апостолским трудом и ревношћу, остао је непоколебив чувар Цркве, све до дана своје кончине, када је предао душу у руке Оца Небескога.